

Uroš Zupan

Tri pesmi

Dež

Zelena ogrinjala za drevesa so se
nenadoma sešila iz zraka. Oči
se ustavljajo na njih in nočejo najti
izhoda iz prijazne bohotnosti. Ko jih
ni bilo, so bili zvoki iz daljave
ostri in predirni in svetloba

je lahko kopala luknje povsod
po peskokopu. Zdaj je vse izginilo,
odplavljeno od nekega ljubšega časa,
ki se mu je najbolje prilagoditi z mirom
in pozabo. Dež riše navpičnice
na sivkasto kuliso, a od njih

ne ostane nič, le čistejša trava,
ki jo enakomeren šepet spodbuja,
da začne siliti v besede.
Včeraj je fazan pazljivo stopal
čez čistino, z vsako nogo izmenično
preizkušal resničnost. Somrak

se je spustil do tal in črna mačka
mu je oklevajoče sledila, dokler
se ni spremenila v toplo in dišečo
noč. Pomlad s hitrimi gibi
odstranjuje, kar je odvečnega
v mislih, in naredi prostor

za potrpežljivo čakanje.
Nobenega dolgočasje in strahu
ni v opazovanju dreves. Šoje
so se poskrile v oddaljene predele
nedelje in premočeni vrabci kot
narsšene temne kepe letijo tik nad

tlemi; izginjajo v plitvo, zeleno
morje. Gozd je v notranjosti vedno
živ, na obrobju, kjer se srečuje
z mestom, pa njegove razmazane
okončine mirno odsevajo
v mokrem asfaltu praznega

parkirišča. Po golih vejah
polzijo pravilne kaplje,
ki bodo zasijale kot drago kamenje,
ko jih bodo popoldne presvetlili
sončni žarki in jih nehote prevedli
v zrak. Glasba bi boljše opisala
tisto, za čemer hlasta pogled,
in pripustila v svojo bližino
več različnih videnj, se nadaljevala
tudi tam, kjer je že zdavnaj zmanjkalo
govorice. A delo je treba nekako
pripeljati do konca, tako kot se je

začelo; ograditi čas z besedami
in mu ne dopustiti, da se drobi.
Pod streho čakajo knjige in dolga
potovanja in skrivnosti,
ki jih lahko razkrije le vonj
papirja. Zunaj pa vse miruje,

zatopljeno v vrstni red,
ki je takšen, kot bi vlekel karte
iz kupa po lastni želji; vonji, barve,
blato, različni odtenki svetlobe,
slutnje plitvo dihajočih senc
in ta vztrajni, vztrajni dež.

Nastop

Imam nastop pred veliko publiko.
Vse skupaj je videti kot zelo resen
simpozij slovenske kulturne elite.
Sem eden od nastopajočih. Drugi
po vrsti. Prvi nastopajoči bere in bere.
Nikoli konca. Ne poslušam ga.
Koncentriram se za svoje branje.
Potem ugotovim, da sem doma pozabil
vse knjige. Na srečo je na mizi zadnja
številka revije, kjer imam objavljen tekst.
Iščem, a ga ne najdem. Iščem naprej.
Številka revije se začne kar naenkrat
množiti, kot bi imela mlade. Listam različne
primerke. Zadeva je večkrat v kazalu,
toda notri je ni. Tisti, ki se je odločil,
da bo prebral svoja *Zbrana dela*,
ni imel velikega opusa in je nehal.
Napovedo mene. Jaz pa listam in iščem tekst.
Ljudje začnejo žvižgati. Listam in iščem.
Ljudje žvižgajo. Pristopi prijazni gospod
in mi da izvod revije, kjer je objavljen moj tekst.
Preverim. Tekst je na svojem mestu. Zahvalim
se gospodu, ker me je rešil, in grem na oder.
Ljudje so že naveličani, da vse tako dolgo
traja: najprej prejšnji nastopajoči, ki ni hotel
nehati nastopati, in potem še jaz, ki nisem mogel
nehati listati po revijah, začnejo ploskati od
olajšanja in veselja. Sliši se tudi skandiranje.
Sedem za mizo na odru. Izza mize se mi vidi
le glava. Moj stol je tako majhen kot stoli,
ki jih imajo otroci v vrtcu. Opazim,
da imajo podium. Rečem, da bi nastopal
za podiumom. Vse skupaj mi namestijo,
a jaz še vedno sedim za tisto nesrečno mizo.
Na tistem majhnem stolu. Ne morem se ločiti
od njega. Imam občutek, da sem prilepljen nanj.
Odprem revijo in hočem začeti brati.
Ko jo odpiram, prevrnem kozarec z vodo

in njegovo vsebino polijem po tekstu,
ki naj bi ga bral. Brati ga je mogoče samo,
če nanj močno pritisnem s palcem.
To storim in stran se raztrga. Ne vem, kaj bi,
zato začnem z anekdoto o človeku, ki je ujet
v sobi brez oken in vrat in mu nekako uspe
narediti luknjo v steno in potem pride
v čisto enako sobo in se vse skupaj ponovi.
In potem še v eno čisto enako sobo in tako
v nedogled. Iz enake sobe v enako sobo.
Ljudje molčijo in zrejo vame. Začnem
improvizirati in obnavljati tekst po spominu.
Skoraj ničesar se ne spomnim in preskakujem,
da bi nekako prišel do tistih strani,
ki se niso zmočile in jih je mogoče brati.
Ljudje spet žvižgajo. Moja glava gleda izza
mize. Najbrž si zaslužim, da mi tako zelo
žvižgajo. Moja glava gleda izza mize.
Moja velika glava pred veliko publiko.

Alba

To jutro; listje prelepljeno z meglo.
Negotovo poskakovanje drobnih ptic.
Zrak miruje kot ženska v poročni obleki.
Topla sapa se dotika toplih, spečih lic.

Travnik je vlažen. Sence tik pred rojstvom.
V peskovniku: rumena vedra, zelene grablje,
lopatke, strgani katalogi igrač in še drugih,
v naglici odvrženih poletnih razbitin.

Na nebu; ogledala, gladki orošeni zemljevidi.
Pod njimi reka, prod, mesto in daljava,
brez vsake misli razlivajoči se v vse smeri.

V mlečno beli sobi zvok udarja ob tišino.
Kot peščen oblak nas počasi prekriva nov dan.
Dež sramežljivo pada s priprtih vek v razprto dlan.